

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

SAMMENFATNING AF

FORSK2015

ET PRIORITERINGSGRUNDLAG
FOR STRATEGISK FORSKNING

Indhold

FORORD	2		
INTRODUKTION	4		
ENERGI, KLIMA OG MILJØ	6	INNOVATION OG KONKURRENCEEVNE	24
Fremtidens energisystemer	8	Danmarks konkurrenceevne	26
Fremtidens klima og klimatilpasning	9	Innovation	27
Konkurrencedygtige miljøteknologier	10	Fremtidens offentlige sektor	28
PRODUKTION OG TEKNOLOGI	12	VIDEN OG UDDANNELSE	30
Bioressourcer, fødevarer og andre biologiske produkter	14	Udannelse, læring og kompetenceudvikling	32
Intelligente samfundsløsninger	15	Hvad virker? - Evidens i praksis	33
Fremtidens produktionssystemer	16	Videnproduktion og spredning af viden i samfundet	34
Strategiske vækstteknologier	17	MENNESKER OG SAMFUNDSINDRETNING	36
SUNDHED OG FOREBYGGELSE	18	Bæredygtig transport og infrastruktur	38
Fra basal forskning til individualiseret behandling	20	Bedre livsrum – rum til liv og vækst	39
Kronisk sygdom mellem forebyggelse og rehabilitering	21	Kulturforståelse under globaliseringen	40
Menneskets sundhed og sikkerhed		Livsforløb i forandring	41
i samspil med miljøfaktorer	22	OVERSIGT OVER DELTAGERE	42
Sund livsstil – hvad skaber forandring?	23		

Forord

Med aftalen om udmøntning af globaliseringspuljen fra november 2006 har et bredt flertal i Folketinget taget skridt til at gøre Danmark til et førende viden-samfund. Både den frie forskning og den strategiske forskning styrkes med aftalen.

Som led i aftalen om globaliseringspuljen besluttede forligspartierne, at det fremtidige grundlag for at identificere og prioritere indsatsområderne for den strategiske forskning skal forbedres. Samtidig skal Folketinget hvert fjerde år præsenteres for et katalog over vigtige temaer for fremtidig strategisk forskning.

Dette er første gang, et sådant katalog er udarbejdet. Denne publikation sammenfatter katalogets 21 for-slag til strategiske forskningstemaer, som retter sig

FORSK2015

mod udfordringer, hvor dansk forskning og ny viden kan bidrage væsentligt til, at de ønskede samfundsmål realiseres.

Det er væsentligt for mig at pointere, at kataloget ikke er udtryk for regeringens eller de øvrige forligspartiets prioriteringer. Kataloget er derimod resultatet af en omfattende kortlægnings-, analyse- og dialogproces, som er forestået af Forsknings- og Innovationsstyrelsen.

Det er mit håb, at alle forskningsinteresserede vil opleve, at der med dette forslagskatalog er skabt et solidt og fremadrettet grundlag for at prioritere midlerne til strategisk forskning, og at kataloget kan give inspiration til arbejdet med at prioritere forskningsmidler på universiteter, sektorforskningsinstitutioner, hospitaler mv.

Sidst, men ikke mindst, vil jeg gerne takke de flere hundrede engagerede personer fra universiteter, forskningsråd, offentlige institutioner, virksomheder, ministerier og interesseorganisationer samt borgere, som igennem det seneste år har bidraget til tilblivelsen og kvalificeringen af forslagskataloget.

Med venlig hilsen

Helge Sander
Minister for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Introduktion

Denne pjece er en sammenfatning af publikationen "FORSK2015 – Et prioriteringsgrundlag for strategisk forskning", som indeholder 21 forslag til strategiske forskningstemaer fordelt på 6 overordnede områder.

Som led i aftalen om udmøntning af globaliseringspuljen fra 2006 besluttede forligspartierne (Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre), at grundlaget for den politiske prioritering af midlerne til strategisk forskning skal forbedres. Dette er baggrunden for, og formålet med, "FORSK2015 – Et prioriteringsgrundlag for strategisk forskning".

Udgangspunktet for forslagskataloget er en bred kortlægning af de strategiske forskningsbehov, som samfunds- og erhvervsudviklingen skaber. Kortlægningen, som blev gennemført i perioden marts til oktober 2007, resulterede i over 300 bidrag til strategiske forskningstemaer fra borgere, organisationer, universiteter, virksomheder og forskere. Fra november 2007 til marts 2008 har de mange bidrag dannet grundlag for en omfattende analyse- og dialogproces, som har resulteret i det endelige forslagskatalog.

Yderligere information, herunder forslagskatalog, kortlægningsmateriale, rapporter mv. kan findes på www.FORSK2015.dk

Energi, klima og miljø

Fremtidens energisystemer

Fremtidens klima og klimatilpasning

Konkurrencedygtige miljøteknologier

Fremtidens energisystemer

Moderne samfund er helt afhængige af stabile energiforsyninger, og energisystemerne udgør en livsnerve i enhver moderne økonomi. De globale udfordringer på energiområdet i de kommende årtier er imidlertid store, og energi forventes at blive et væsentligt globalt tema i det 21. århundrede. Prognoser frem mod 2050 peger på stigende energiforbrug, stagnerende – og siden faldende – olieproduktion samt tiltagende klimaforandringer.

En strategisk forskningsindsats skal bidrage til udviklingen af konkurrencedygtige, energieffektive og vedvarende energisystemer, der kan imødekomme det stigende energibehov og begrænse de negative miljøkonsekvenser, der er forbundet med produktion og forbrug af energi. Indsatsen skal desuden understøtte erhvervslivets muligheder for at udnytte de store fremtidige markedspotentialer på området.

Fremtidens klima og klimatilpasning

Menneskelige aktiviteter bidrager til at skabe forandringer i det globale klima. Der er dog store usikkerheder forbundet med omfanget og hastigheden af klimaforandringerne, ligesom der er usikkerhed om regionale udsving og konsekvenser, samt om hvordan man effektivt kan tage klimaudfordringen op. Forandringer i klimaet har indflydelse på fx økosystemer, biodiversitet, kystlinjer, havmiljø, sundhed, vand- og spildevandssystemer og infrastruktur.

En strategisk forskningsindsats skal reducere usikkerhederne omkring klimaforandringerne og effekterne heraf samt understøtte fremtidige klimapolitiske beslutninger om modvirkning af – og tilpasning til – et foranderligt klima. Indsatsen skal samtidig skabe grundlag for udviklingen af innovative samfunds- og erhvervsmæssige løsninger. Der er behov for at styrke koordinationen mellem forskningsmiljøerne og udbygge forskningskapaciteten på området.

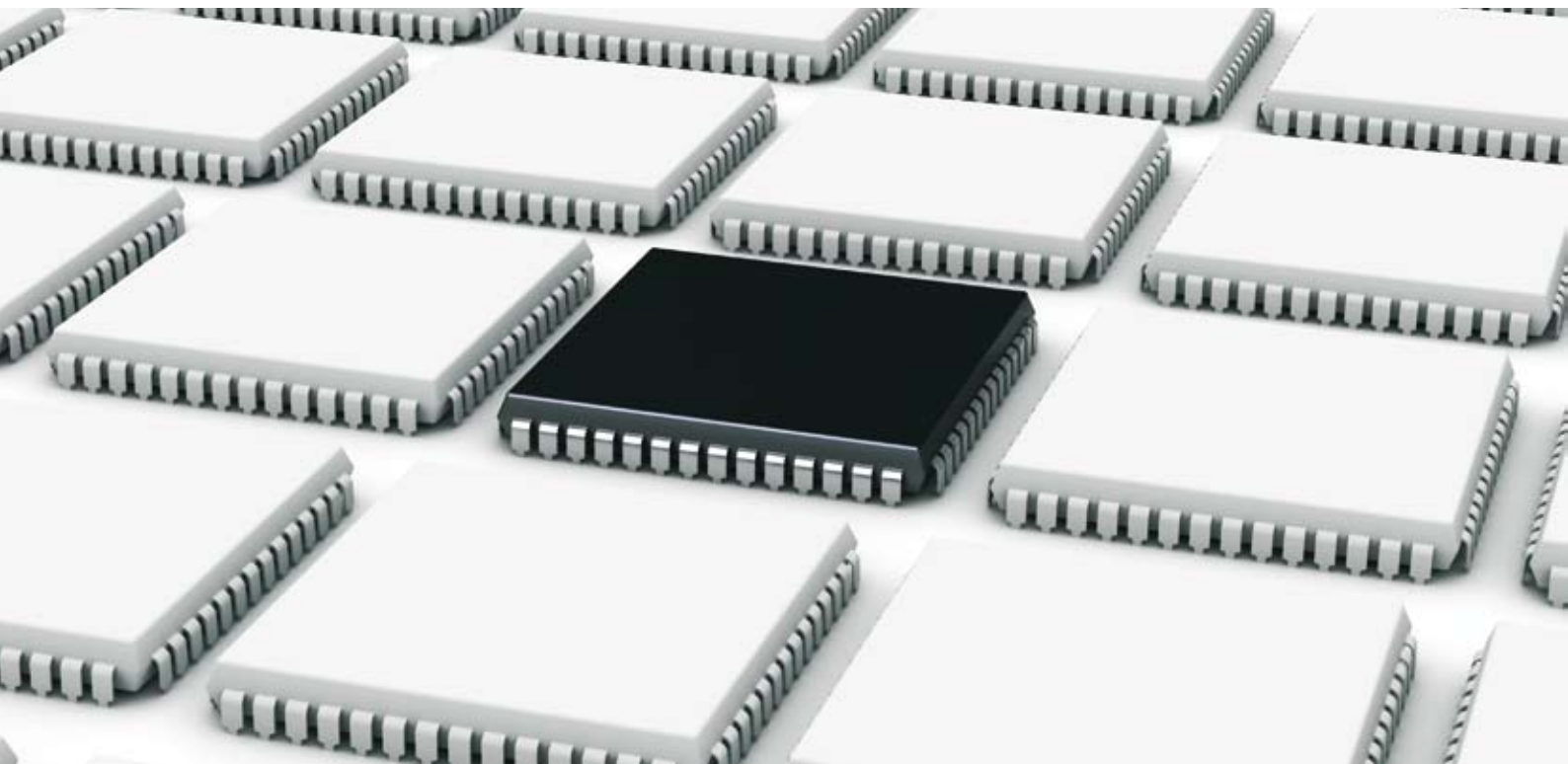
Konkurrencedygtige miljøteknologier

I store dele af verden vokser presset på miljøet i takt med den økonomiske udvikling, den stigende produktion og det voksende forbrug. Samtidig øges fokus på betydningen af et rent miljø i store dele af verden. Det betyder, at det globale marked for miljøteknologier inden for områder som fx transport, energi, fødevarerproduktion, vandforsyning, affald, spildevand og jordoprensning ventes at få nogle af de højeste vækstrater i de kommende årtier.

En strategisk forskningsindsats skal udvikle globalt konkurrencedygtige miljøteknologier, der gør det muligt at forhøje levestandarden uden at belaste natur og mennesker. Indsatsen skal både bidrage til at skabe et renere miljø i og uden for Danmark, til at begrænsede naturressourcer kan anvendes mere skånsomt og til at understøtte erhvervslivets eksport- og vækstmuligheder.

Produktion og teknologi

Bioressourcer, fødevarer og andre biologiske produkter

Intelligente samfundsløsninger

Fremtidens produktionssystemer

Strategiske vækstteknologier

Bioressourcer, fødevarer og andre biologiske produkter

Produktionen af fødevarer og andre biologiske produkter har stor betydning for både samfund og natur og er samtidig grundlag for en betydelig dansk produktion og eksport. Den biologiske produktion står i dag over for en række udfordringer og muligheder som følge af stigende global efterspørgsel efter fødevarer og bioenergi samt nye forbrugerkrav inden for økologi, sundhed, sikkerhed og etik.

En strategisk forskningsindsats skal understøtte en konkurrencedygtig biologisk produktion, som fremmer sundhed og rent miljø. Indsatsen skal desuden udvikle nye muligheder inden for fx økologi, akvakultur og vegetabiliske og animalske produkter, der imødekommer forbruger- og samfundskrav, eller som kan bruges til fremstilling af medicin, biobrændsler mv.

Intelligente samfundsløsninger

Knap en tredjedel af stigningen i den danske arbejdsproduktivitet over de seneste år skyldes øgede investeringer i – og udnyttelse af – informations- og kommunikationsteknologi (IKT). Også fremover er der på mange samfundsområder store perspektiver i at udvikle nye løsninger baseret på IKT. Det gælder fx inden for sundhed, uddannelse, energi og trafik, som er områder, der står over for store udviklingsmæssige udfordringer over de kommende år.

En strategisk forskningsindsats skal gennem udvikling og systemintegration i tæt samarbejde mellem IKT-forskere, fagspecialister og brugere skabe intelligente løsninger inden for vigtige samfundsområder. Indsatsen vil både kunne øge kvaliteten af – og frigive ressourcer i – den offentlige produktion. Opbygning af forskningskapacitet på IKT-området bør indtænkes i indsatsen.

Fremtidens produktionssystemer

I 2006 udgjorde vareeksporten godt 60 procent af den samlede danske eksport, og produktionen af fysiske produkter har – og vil fremover have – stor betydning for dansk økonomi. Det danske samfund har høje ambitioner på det miljømæssige område samt et forholdsvis højt omkostningsniveau. Der er derfor behov for at udvikle produktionssystemer, der er overlegne produktivitmæssigt, miljømæssigt og kvalitetsmæssigt.

En strategisk forskningsindsats skal udvikle fremtidens skånsomme og effektive produktionssystemer med fokus på nyt teknisk udstyr og dets integration med virksomhedernes organisation og ledelsessystemer. Indsatsen skal endvidere bidrage til reduktion af energiforbrug, affaldsmængder og miljøpåvirkninger fra erhvervslivet samt til bedre sundhed og arbejdsmiljø.

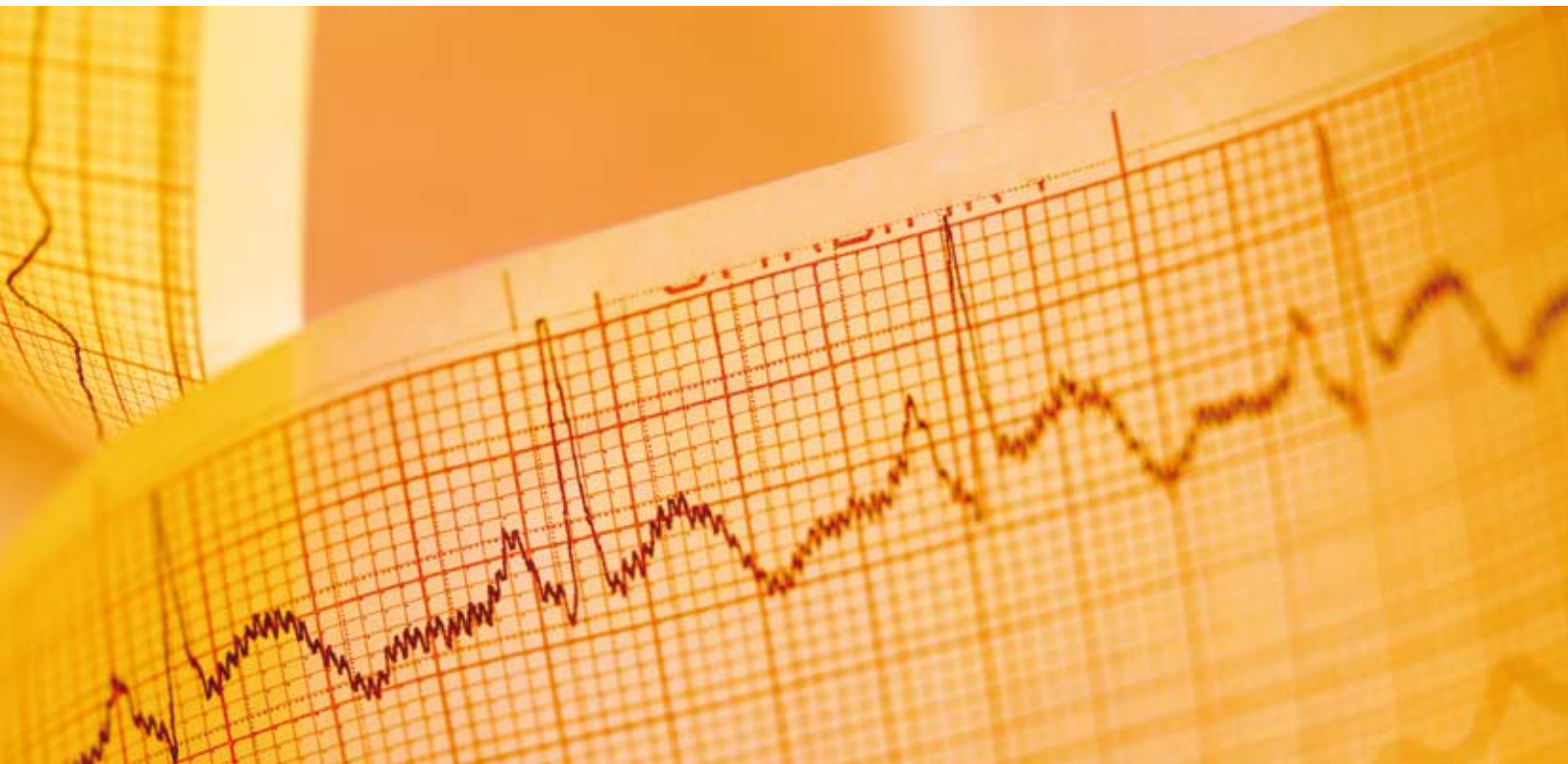

Strategiske vækstteknologier

Videntunge produkter og processer står centralt i dansk erhvervsliv og udgør et vigtigt grundlag for vækst og velstand. Strategiske vækstteknologier – som fx nanoteknologi – har stor betydning for mange virksomheders konkurrencekraft og vækstmuligheder og er samtidig afgørende for udvikling af nye og bedre løsninger inden for områder som energi, miljø og sundhed.

En målrettet forskningsindsats inden for strategiske vækstteknologier skal især understøtte erhvervslivets behov for avanceret teknologisk viden, men skal også bidrage til at skabe grundlag for udvikling af teknologiske løsninger på en række samfundsudfordringer.

Sundhed og forebyggelse

Fra basal forskning til individualiseret behandling

Kronisk sygdom mellem forebyggelse og rehabilitering

Menneskets sundhed og sikkerhed i samspil med miljøfaktorer

Sund livsstil – hvad skaber forandring?

Fra basal forskning til individualiseret behandling

Sygdomme skyldes ofte påvirkninger, der ligger mange år forud for sygdommens opdagelse. Kimen til sygdom lægges i visse tilfælde allerede i fosterstadiet, mens udvikling af andre sygdomme er afhængig af faktorer, der forekommer senere i livet. Kortlægningen af det humane genom styrker forståelsen af samspillet mellem arv og miljø og åbner mulighed for, at man på sigt kan "skræddersy" behandlingsforløb til den enkelte patient.

En strategisk forskningsindsats skal gøre det muligt at gå fra basal forskning og sygdomsforståelse til bedre og mere individualiserede behandlinger. Målet er bedre forebyggelse, diagnostik og helt nye behandlingsregimer, som er mere effektive og indebærer færre bivirkninger. Indsatsen skal understøtte kritisk masse og international gennemslagskraft af forskningen samt styrke erhvervslivets konkurrenceevne.

Kronisk sygdom mellem forebyggelse og rehabilitering

De store kroniske folkesygdomme udgør en langsigtet, sundhedsmæssig udfordring. Omkring en tredjedel af den danske befolkning – 1,5 millioner mennesker – lever med én eller flere kroniske sygdomme. Et tal, der vil stige i takt med antallet af ældre. Ca. 80 procent af de samlede sundhedsudgifter anvendes i dag til behandling af sygdomme, der kan betegnes som kroniske. Længere levetid betyder, at flere personer vil pådrage sig kroniske sygdomme som kræft, knogleskørhed, sukkersyge, kredsløbssygdomme og Alzheimers sygdom.

En strategisk forskningsindsats skal bidrage til at udvikle patientcentrerede medicinske, teknologiske og organisatoriske løsninger relateret til kronisk sygdom – både i forhold til forebyggelse, behandling og rehabilitering. Herigennem skal forskningen medvirke til at bevare livskvalitet og funktionsevne for mennesker med kronisk sygdom og potentielt også reducere sundhedsudgifterne.

Menneskets sundhed og sikkerhed i samspil med miljøfaktorer

Menneskets sundhed og sikkerhed påvirkes af en lang række miljøfaktorer – både kemiske, fysiske og mikrobiologiske. En række af disse kan være sundhedsskadelige, mens andre er sundhedsfremmende og nødvendige. Det er en udfordring at reducere menneskers eksponering for sundhedsskadelige miljøfaktorer fra fx forurening af jord, luft og vand, gennem fødevarer eller kemiske stoffer fra fx industriprodukter.

En strategisk forskningsindsats skal reducere sundhedsskadelige påvirkninger af mennesker gennem styrkelse af viden om miljøfaktorer og udvikling af nye metoder til risikovurdering og prioritering af indsatsen. Forskningen skal endvidere styrke grundlaget for udvikling af nye miljøvenlige løsningsmodeller, teknologier, systemer og produkter i erhvervslivet og dermed give danske virksomheder et forspring i konkurrencen på globale markeder, hvor sikkerhed og sundhed i stigende grad er i fokus.

Sund livsstil – hvad skaber forandring?

Mange mennesker lever usundt. Forkert kost, rygning, alkohol og for lidt eller ingen motion fører til øget forekomst af livsstilssygdomme og forringet livskvalitet. Usund livsstil er i dag ansvarlig for 40 til 50 procent af al sygdom og for tidlig død i Danmark og forventes på globalt plan at være årsag til 70 procent af al sygdom og tidlig død i år 2020.

En strategisk forskningsindsats skal bidrage til, at der skabes langsigtede adfærdsændringer hos børn, unge, voksne og ældre og – gennem udvikling af tiltag, der fremmer sund livsstil – reducere forekomsten af livsstilssygdomme og kroniske sygdomme og dermed sikre flere gode leveår til flere mennesker. Det lange tidsperspektiv, der er forbundet med livsstilsforskning og adfærdsændringer, bør tages i betragtning ved en indsats på området.

Innovation og konkurrenceevne

Danmarks konkurrenceevne

Innovation

Fremtidens offentlige sektor

Danmarks konkurrenceevne

Handel med udlandet udgør i dag omkring 40 procent af bruttonationalproduktet, og ca. en fjerdedel af alle danske arbejdspladser er skabt af eksport. På trods af et højt omkostningsniveau hører Danmark til blandt verdens rigeste og mest konkurrencedygtige samfund. Men hvad er det, der gør den danske økonomi konkurrencedygtig, og hvordan kan konkurrenceevnen, som er grundlag for både velstand og velfærd, fremtidssikres?

En målrettet strategisk forskningsindsats i de forudsætninger, rammebetingelser og muligheder, som har betydning for konkurrenceevnen, skal styrke grundlaget for tilrettelæggelsen af uddannelsesindsatser, virksomhedsstrategier, erhvervslovgivning mv., så Danmarks konkurrenceevne fremtidssikres og balanceres hensigtsmæssigt mod andre samfundshensyn.

Top 10 over verdens mest konkurrencedygtige lande 2007-2008

USA	1
Schweiz	2
Danmark	3
Sverige	4
Tyskland	5
Finland	6
Singapore	7
Japan	8
Storbritannien	9
Nederlandene	10

Kilde: World Economic Forum:
The Global Competitiveness Report 2007-2008

Innovation

Levetiden af produkter og serviceydelser på markedet bliver stadig kortere. Det er en udvikling, der stiller stigende krav til virksomhederne om løbende at forbedre innovationsevnen og understreger viden og kreativitet som vigtige konkurrenceparametre. Den danske økonomi er på mange måder solid, men skal Danmark også fremover stå stærkt i den globale konkurrence, er evnen til at innovere en central udfordring.

En strategisk forskningsindsats skal tilvejebringe et forbedret videngrundlag for virksomhedsledere, medarbejdere og politikere omkring den måde, hvorpå innovationsprocesser ledes, organiseres og fremmes bedst muligt. Målet er at bringe Danmark op blandt de mest innovative lande i verden.

Fremtidens offentlige sektor

Den danske offentlige sektor er effektiv og velfungerende, men står over for en række udfordringer og udviklingskrav. Borgernes forventninger til en efterspørgselsorienteret offentlig service stiger, og det samme gør udgiftspresset. En succesfuld udvikling af den offentlige sektor er af afgørende betydning for kvaliteten af den fremtidige velfærd, men har også bredere værdi for samfundet og erhvervslivet.

En strategisk forskningsindsats skal bidrage til at udvikle en innovativ og nytænkende offentlig sektor, der evner at tilpasse sig fremtidens udfordringer. Perspektiverne er bedre kvalitet og effektivitet i offentlige ydelser og indsatser på en lang række områder som velfærd, sundhed, uddannelse, politi, forsvar, offentlig forvaltning mv.

Viden og uddannelse

Uddannelse, læring og kompetenceudvikling

Hvad virker? - Evidens i praksis

Videnproduktion og spredning af viden i samfundet

Uddannelse, læring og kompetenceudvikling

Uddannelse, læring og kompetenceudvikling bidrager til samfundets langsigtede udvikling, sammenhængskraft og velstand. Uddannelse er desuden en forudsætning for den enkeltes personlige muligheder og aktive deltagelse i samfundet.

En strategisk forskningsindsats skal bidrage til at løfte uddannelses- og kompetenceniveauet i den danske befolkning, til at forbedre kvaliteten af uddannelserne, til at flest muligt får en kompetencegivende uddannelse, og til at danskernes kompetencer udvikler sig i takt med de udfordringer, som opstår i en globaliseret verden.

Hvad virker? – Evidens i praksis

Inden for samfundsmæssige indsatsområder som fx integration, sundhed, erhvervsfremme, uddannelse, miljø og socialområdet er det en vigtig udfordring at sikre høj kvalitet og effektiv ressourceudnyttelse. Men ofte mangler der viden om, hvordan forskellige tiltag virker, hvilke der virker bedst, og hvilke der er virkningsløse eller endog skadelige.

En strategisk forskningsindsats inden for evidens skal bidrage til en mere systematisk videnbaseret af arbejdet inden for vigtige samfundsområder og dermed forbedre ressourceudnyttelse, fremme nytænkning, øge effekten og løfte kvaliteten af samfundets indsatser.

Videnproduktion og spredning af viden i samfundet

Forskning og anvendelse af viden er vigtig for udviklingen i erhvervslivet, i den offentlige sektor og for samfundet i bredere forstand. I takt med at samfundets investeringer i forskning vokser, stiger også kravene til den offentligt finansierede forskning om at bidrage til at fremme velstandsudvikling og håndtere komplekse samfundsmæssige udfordringer.

En strategisk forskningsindsats skal bidrage til at skabe de bedst mulige vilkår for produktion, spredning og nyttiggørelse af viden i samfundet i bred forstand. Ambitionen er at udvikle organisationer, systemer og incitamentsstrukturer, så forskningsverdenen rustes til samfundets krav og fremtidens udfordringer.

Mennesker og samfundsindretning

Bæredygtig transport og infrastruktur

Bedre livsrum – rum til liv og vækst

Kulturforståelse under globaliseringen

Livsforløb i forandring

Bæredygtig transport og infrastruktur

Transportsystemerne er en livsnerve i det moderne samfund, og transporten af mennesker og gods på land, til vands og i luften stiger og ventes fortsat at stige fremover. I lyset af den voksende trængsel står transportsystemerne – både i Danmark og i udlandet – over for en række udviklingsmæssige udfordringer i de kommende årtier. Det gælder bl.a. i forhold til transportens miljøpåvirkninger, energieffektivitet, koordination og langsigtede integration i by og landskab.

En strategisk forskningsindsats skal bidrage til at udvikle og fremtidssikre effektive og miljøvenlige transport- og infrastruktursystemer, der kan møde samfundets, borgernes og erhvervslivets behov og reducere forurening, trængsel og transporttid. Forskningen skal desuden bidrage til at skabe bedre grundlag for langsigtede investeringsbeslutninger, udvikle gode rammevilkår for den offentlige og den private sektor, skabe nye innovative løsninger og erhvervs-muligheder samt udvikle bedre trafiksikkerhed.

Bedre livsrum – rum til liv og vækst

Livsrum er samspillet mellem fysiske rum og sociale processer. Gode livsrum kan være skoler, der fremmer læring, hospitaler, der fremmer helbredelse, eller udkantsområder, hvor det er attraktivt at leve og arbejde. Der knytter sig væsentlige udfordringer til fremadrettet kobling af byudvikling, planlægning og socialt fremskridt.

En strategisk forskningsindsats skal bidrage til en langsigtet sammentænkning af fysisk planlægning og sociale processer med henblik på udvikling af livsrum – virksomheder, boligrum, nærmiljøer, landskaber mv. – som fremmer livskvalitet: Steder, der styrker den enkeltes oplevelse af identitet og fællesskab, hvor mennesker har lyst til at bo og arbejde, og hvor det er attraktivt for virksomhederne at placere sig.

Kulturforståelse under globaliseringen

I disse år knyttes verden stadig tættere sammen. Indadtil bliver det danske samfund mødested for mere mangfoldige – etniske, nationale, ideologiske og religiøse – kulturelle strømninger. Udadtil skal danske aktører oftere agere i forhold til andre kulturer i kommercielle, diplomatiske, militære og humanitære sammenhænge.

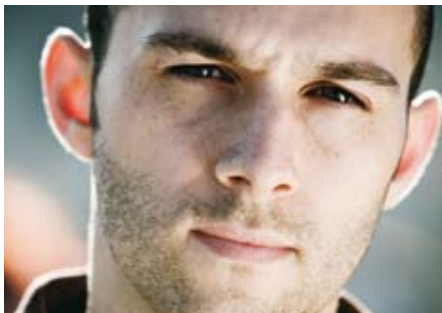
En forskningsindsats inden for kulturforståelse skal skabe et bedre videngrundlag for at styrke samfundsaktørers kulturelle kompetencer og ruste virksomheder, det offentlige og borgerne til at kunne begå sig i en global verden og udnytte globaliseringens muligheder offensivt. Forskningen skal desuden bidrage til at understøtte integration, forebygge radikalisering og terror samt styrke gennemslagskraften af dansk udenrigspolitik og erhvervslivets engagement i den globale økonomi.

Livsforløb i forandring

Der sker store forandringer i forhold til, hvad det vil sige at være barn, ung, voksen og ældre, og det er en udfordring at sikre, at samfundets indretning og strukturer spiller positivt sammen med de ændrede livsforløb. Væsentlige udfordringer knytter sig til tidligt at grundlægge gode livsforløb, at modvirke negativ social arv og at øge udbuddet af arbejdskraft.

En strategisk forskningsindsats skal etablere en grundlæggende viden om de muligheder og behov, som forskellige aldersgrupper har – med vægt de samlede livsforløb. Forskningsindsatsen, der blandt andet inddrager velfærdsforskning, skal styrke grundlaget for udviklingen og fremtidssikringen af serviceydelser, samt sikre fornyelse af samspejlet mellem velfærdssamfundets institutioner, arbejdspladser, velfærdsydelser og sociale indsatser.

Oversigt over deltagere i FORSK2015-processen

Mange borgere, universiteter, forskningsråd, offentlige institutioner, virksomheder, ministerier og interesseorganisationer har igennem 2007 og 2008 bidraget aktivt til tilblivelsen og kvalificeringen af FORSK2015-kataloget. Ikke alle kan nævnes her, men nedenfor findes de væsentligste aktører, som har bidraget til FORSK2015-arbejdet i fase 2 og 3. Dertil kommer de flere hundrede personer, som har skabt grundlaget for arbejdet ved i fase 1 at indsende i alt 366 velbeskrevne og højt kvalificerede forslag til forskningsbehov og -temaer. De 366 forslag kan – sammen med de personer og organisationer, der har stillet forslagene – findes på www.FORSK2015.dk.

MINISTERIER

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet
Kirkeministeriet
Klima- og Energiministeriet
Kulturministeriet
Miljøministeriet
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Skatteministeriet
Transportministeriet
Udenrigsministeriet
Undervisningsministeriet
Velfærdsministeriet
Økonomi- og Erhvervsministeriet

BRANCHEORGANISATIONER

Danmarks Rederiforening
Dansk Byggeri
Dansk Energi
Dansk Erhverv
Danmarks Fiskeriforening

Dansk Industri
Finansrådet
ITEK
Landbrugsraadet
Lægemiddelindustriforeningen
Serviceindustrien

ØVRIGE ORGANISATIONER

Akademikernes Centralorganisation
C3, ledelse og økonomi
Dansk Magisterforening
Dansk Medicinsk Selskab
Danske Regioner
DJØF
Ingeniørforeningen i Danmark
Kommunernes Landsforening
Ledernes Hovedorganisation
LO
Lægeforeningen
Rektorkollegiet

FORSK2015-EKSPERTARBEJDSGRUPPEN

Bente Klarlund Pedersen, professor, overlæge, Rigshospitalet (formand)
Claus Hviid Christensen, professor, Kemisk Institut,

Danmarks Tekniske Universitet
Jesper Højberg Christensen, direktør, Advice Netværk A/S
Hans Siggaard Jensen, institutleder, Learning Lab Denmark,
Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, Aarhus Universitet
Camilla Kampmann, marketing manager, Oracle Danmark
Erik Bisgaard Madsen, vice adm. direktør, Danish Meat Association
Christine E. Swane, direktør, EGV fonden
Ole Wæver, professor, Institut for Statskundskab,
Københavns Universitet

FORSK2015-BRUGERPANELET (workshop 28. november 2007)

Allan Skårup Kristensen, chefkonsulent, Lægemedelindustrien
Anders Eriknauer, partner, Deloitte
Anders Sørensen, erhvervskonsulent, Erhvervsamarbejdet Sjælland
Andy Andresen, udviklingschef, FTF
Arne Rolighed, adm. direktør, Kræftens Bekæmpelse
Bo Öhrström, vicedirektør, Biblioteksstyrelsen
Britta Aagaard, sundhedscenterchef, Sundhedscenter Nord, Ceres Centret
Carsten Lauridsen, forskningschef, Novozymes
Charlotte Rønhof, forskningspolitisk chef, Dansk Industri
Christian Ege, formand, Det Økologiske Råd
Dorthe Solgaard Pedersen, vicekontorchef,
Forsknings- og Udviklingsplejehjemmet Sølund
Elisabeth Tosti, konsulent, Dansk Magisterforening
Erling Friis Poulsen, afdelingschef, Kommunernes Landsforening
Frank Ulmer Jørgensen, chefrådgiver, Landsforeningen LEV
Gert Almind, direktør, Novo Nordisk Fonden
Gert Fosgerau, konstitueret dekan Professionshøjskolen i Region Sjælland
Gitte Bengtsson, direktør, Danske Regioner
Gustav Christoffer Jensen, fuldmægtig, Erhvervs- og Byggestyrelsen
Hanne Fuglberg, Foreningen Nydansker
Hans Raun Iversen, lektor, Det Teologiske Fakultet, KU
Harald Mikkelsen, formand, CVU-rektorkollegiet

Henrik Andersen, forskningschef, Arla Foods amba
Henrik Bille Pedersen, hoteldirektør, Horesta
Jan Beyer Schmidt-Sørensen, afdelingschef, Århus Kommune
Jane Kragelund, sundhedsdirektør, Region Syddanmark
Jannik Schack Linnemann, forskningspolitisk chef, Dansk Erhverv
Jens Christian Sørensen, koncerndirektør, Region Hovedstaden
Kaj Jørgensen, direktør, KAJ
Kim Andersen, PhD-Director, Research Operations, Lundbeck A/S
Lars Bytoft, formand, Ingeniørforeningen i Danmark
Lars Goldschmidt, adm. direktør, Foreningen af Rådgivende Ingeniører
Lars Nydahl Jørgensen, vice president, Mærsk Olie og Gas
Lisbeth Nielsen, kontorchef, Danske Regioner
Lise Backer, R&D project manager, Vestas
Mads Krogsgaard Thomsen, koncerneforskningsdirektør, Novo Nordisk A/S
Michael H. Nielsen, direktør, Dansk Byggeri
Michael Svane, direktør, Handel, Transport og Service
Morten Andersen Linnert, chefkonsulent,
Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret
Morten Pedersen, partner, 1508 A/S
Niels Wichmann, adm. direktør, Danmarks Fiskeriforening
Nils Strandberg Pedersen, adm. direktør, dr.med., Statens Seruminstitut
Ole Winckler Andersen, sekretariatschef, Udenrigsministeriet
Per Arnold Andersen, project manager, VELUX A/S
Per Sørensen, kystteknisk chef, Kystdirektoratet
Peter Blach, direktør, Offshore Center DK
Peter Gæmelke, præsident, Landbrugsrådet
Peter Looms, senior-konsulent, DR Medier - Strategi & Projekter
Peter Petersen, udviklingsdirektør, Bang og Olufsen
Pia Mulvad Reksten, erhvervs- og forskningspolitisk konsulent, LO
Poul Holm, rektor, Roskilde Universitetscenter, Rektorkollegiet
Poul Møllerup, adm. direktør, Håndværksrådet
Poul Sørensen, forskningsdirektør, LEO Pharma A/S
Stina Vrang, underdirektør, Danmarks Erhvervsforskningsakademi

Susanne T. Nielsen, direktør, Rambøll Management A/S
Ulla Brockenhuus-Schack, managing partner, SEED Capital

DET STRATEGISKE FORSKNINGSRÅD

Peter Elvekjær (Formand for bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd)
Frede Blåbjerg, dekan, Det Ingeniør-, Natur- og Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Aalborg Universitet
Ester Fihl, professor, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Københavns Universitet
Karin Hamberg, underdirektør, LEO Pharma A/S
Mogens Hørder, dekan, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet
Bjørn Lykke Jensen, direktør, Byggedivisionen, Teknologisk Institut
Ole Lehmann Madsen, professor, Datalogisk Institut, Aarhus Universitet og direktør for Alexandra Institutet
Børge Obel, dekan, Handelshøjskolen, Aarhus Universitet
Svend Erik Sørensen, direktør, Danish Crown
Frem til 1. januar 2008 endvidere:
Lene Lange, institutleder, Københavns Universitet
Greta Jakobsen, direktør, Danish Fish Protein
Sine Larsen, forskningsdirektør, ESRF Grenoble
Jon Wulff Petersen, adm. direktør, TTO A/S
Jørgen Staunstrup, prorektor, IT-Universitetet i København

DET FRIE FORSKNINGSRÅD (workshop 11. – 12. marts 2008)

Jens Christian Djurhuus, professor, Skejby Sygehus, Klinisk Institut (Formand for bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd)
Lars Fugger, professor, The University of Oxford, Weatherall Institute of Molecular Medicine (Formand for forskningsrådet for sundhed og sygdom)
Kirsten Drotner, professor, Institut for Litteratur, Kultur og Medier,

Syddansk Universitet (Formand for Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation)
Jes Madsen, professor, Institut for Fysik og Astronomi, Aarhus Universitet (Formand for Forskningsrådet for Natur og Univers)
Marcel A. J. Somers, professor, Institut for Planlægning, Innovations og Ledelse, Danmarks Tekniske Universitet (Formand for forskningsrådet for Teknik og Produktion)
Bent Tolstrup Christensen, forskningsprofessor, Forskningscenter Foulum, Institut for Jordproduktion og Miljø
Bente Lomstein, lektor, Biologisk Institut, Aarhus Universitet
Bjerne Steffen Clausen, divisionschef, Haldor Topsøe
Carl Bache, professor, Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet
Ebba Nexø, professor, Klinisk Biokemisk Afdeling, Aarhus Sygehus
Klaus Peter Bøgesø, vicedirektør, Lundbeck A/S
Peder Andersen, institutleder, Økonomisk Institut, Københavns Universitet
Hans Fink, professor, Institut for Filosofi, Aarhus Universitet
Susanne Mandrup, lektor, Institut for Biokemi og Molekylærbiologi, Syddansk Universitet
Peter Kurriild-Klitgaard, professor, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet
Tine Sommer, lektor, Handelshøjskolen, Aarhus Universitet
Ulla Feldt Rasmussen, overlæge, Rigshospitalet
Svend Christensen, professor, Teknisk Fakultet, Institut for Kemi, Bio- og Miljøteknologi, Syddansk Universitet

FORSK2015-SEKRETARIATET

Anders Hoff, fuldmægtig, Forsknings- og Innovationsstyrelsen
Morten Wied, fuldmægtig, Forsknings- og Innovationsstyrelsen
Jens Haisler, chefkonsulent, Forsknings- og Innovationsstyrelsen

Sammenfatning af FORSK2015 - Et prioriteringsgrundlag for strategisk forskning

Denne pjece er en sammenfatning af publikationen "FORSK2015 – Et prioriteringsgrundlag for strategisk forskning", som indeholder 21 forslag til strategiske forskningstemaer. Temaerne retter sig mod udfordringer, hvor dansk forskning og ny viden kan være drivkraft i velstandsudviklingen eller bidrage til løsningen af væsentlige samfundsudfordringer.

Forslagskataloget skal fungere som en kilde til viden og inspiration for det politiske arbejde med at prioritere midlerne til strategisk forskning.

Kataloget er resultatet af en omfattende proces, hvorigennem flere hundrede personer fra universiteter, forskningsråd, offentlige institutioner, virksomheder, ministerier, interesseorganisationer mv. har været involveret i at identificere de væsentligste strategiske forskningsbehov i Danmark.

Se mere på www.forsk2015.dk